

**Program ZAOCZNYCH Gender Studies
w semestrze ZIMOWYM 2009/2010**

wszystkie zajęcia odbywają się na Żurawiej 4 w sali nr 50 lub innej wolnej

SOBOTA 17.10, 14.11, 28.11, 12.12, 16.01, 23.01, 30.01

PS. 28.11 zamienione zajęcia dr Darskiej z zajęciami dr Łapniewskiej

Seminarium I – godz.10.00-13.00

dr Bernadetta Darska (Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UWM)

Dla kobiet, dla dziewcząt, dla feministek? Prasa kobieca a prasa feministyczna.

Przyjrzymy się sposobom porządkowania i klasyfikowania prasy kobiecej i feministycznej. Zastanowimy się nad zasadnością takich działań i spróbujemy wskazać konsekwencje wynikające z etykietowania. Spróbujemy odpowiedzieć na pytanie, dlaczego treści emancypacyjne pojawiają się w tzw. magazynach luksusowych skierowanych do kobiet niezależnych, a prawie ich nie ma w czasopismach tradycyjnych, których adresatkami są kobiety znające głównie konserwatywny model życia? Interesować nas będzie także, dlaczego w Polsce nie ma pisma feministycznego o dużym nakładzie oraz dlaczego obok „Zadry” nie funkcjonują inne tytuły? Przyjrzymy się wybranym pismom feministycznym („Pełnym głosem”, „Katedra”, „OŚKa”, „Zadra”, „Furia Pierwsza”) oraz spróbujemy zdefiniować charakter feminizmu prezentowanego na łamach kolorowej prasy kobiecej. Zatrzymamy się także przy tytułach skierowanych do dziewcząt, wskazując sposoby socjalizacji młodych czytelniczek do wypełniania ich życiowej roli: matki, żony i kochanki. Zastanowimy się również nad tym, jakie powinno/mogłoby być idealne pismo feministyczne, w efekcie określając nasze oczekiwania wobec feminizmu oraz propozycje umocnienia tego, co jest, lub wprowadzenia ewentualnych zmian.

Bibliografia m.in.: B. Darska, *Czas Fem. Przewodnik po prasie feministycznej i tematach kobiecych w czasopismach kulturalnych po 1989 roku*, Olsztyn 2008; E.A. Sekuła, *Okładka „Cosmopolitan”, „Kultura Popularna”* 2004, nr 4; Z. Sokół, *Prasa kobieca w Polsce w latach 1945-1995*, Rzeszów 1998; J. Storey, *Studia kulturowe i badania kultury popularnej. Teorie i metody*, przeł. J. Barański, Kraków 2003; M. Wilk, *Wstyd i duma – czyli ku przyjemności ideologii pod postacią lektury czasopisma feministycznego*, „Ha!art.” 2004, nr 19A; D. Zaworska-Nikoniuk, *Wzory kobiecości i męskości w polskiej prasie dla kobiet XXI wieku*, Toruń 2008; E. Zierkiewicz, *Prasa kobieca versus pisma feministyczne. Między „dobrowolnym” zniewoleniem a „wymuszoną” emancypacją*. W: *Kobiety w kulturze popularnej*, red. Tejże, I. Kowalczyk, Poznań 2002.

Seminarium II – godz. 13.30-16.30

Dr Joanna Koleff-Pracka (pedagogika religii CHAT)

Płeć w edukacji dzieci i dorosłych- z problemów pedagogiki gender.

Zajęcia dedykowane studiującym, nauczającym, wychowującym oraz wszystkim zainteresowanym szeroko pojętym procesem edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych w kontekście przekazu i kształtowania społecznych ról kobiet i mężczyzn. Proponowany cykl spotkań, z których każde podzielone zostanie na część teoretyczną i praktyczną, stanowi kompendium podstawowej wiedzy z zakresu tzw. „pedagogiki gender” podejmującej kwestie historycznych i społeczno-kulturowych uwarunkowań stereotypów płciowych funkcjonujących w społeczeństwie, mając na celu ich dekonstrukcję i reinterpretację w procesie dydaktyczno-wychowawczym (od historii teorii gender w myśli pedagogicznej sięgającej ubiegłego stulecia, prezentacji najnowszych badań dotyczących „analizy gender” elementów konstytutywnych edukacji przedszkolnej i szkolnej, po edukację dorosłych). Poruszymy między innymi kwestie socjalizacji rodzajowej małego dziecka, będziemy dyskutować o świadomym i nieświadomym nauczaniu płci w szkole, spróbujemy spojrzeć na zawód nauczycielki i nauczyciela z perspektywy różnic płciowych i problemów związanych ze społeczną tożsamością płciową, wreszcie zmierzmy się w teorii i praktyce z modelami „doing gender”, „undoing gender” i „mainstreaming gender” w dydaktyce. Jednym słowem, w stronę szkoły wolnej od dyskryminacji...

Bibliografia m.in.: Mariola Chomczyńska-Rubacha, *Płeć i rodzaj w edukacji*, Łódź 2004; Dorota Pankowska, *Wychowanie a role płciowe*, Gdańsk 2003; Mariola Chomczyńska-Rubacha, *Role płciowe. Kultura i edukacja*, Łódź 2006; Ewa Majewska, Ewa Rutkowska, *Równa szkoła – edukacja wolna od dyskryminacji. Poradnik dla nauczycieli i nauczycielek*, Warszawa 2008; E. Kalinowska, *Wizerunki dziewczynek i chłopców, kobiet i mężczyzn w podręcznikach szkolnych*, KWARTALNIK PEDAGOGICZNY nr 1/2, 1995; Dorota Pauluk, *Modele ról kobiety w podręcznikach do wychowania seksualnego*, Kraków 2005; G. Mazurkiewicz, *Kształcenie chłopców i dziewcząt. Naturalny porządek, nierówność czy dyskryminacja*, Warszawa 2005; Robert Fudali, Mirosław Kowalski (red.), *Kobieta i mężczyzna w zawodzie nauczyciela*, Kraków 2006; Mariola Chomczyńska-Rubacha, Krzysztof Rubacha, *Płeć kulturowa nauczycieli. Funkcjonowanie w roli zawodowej*, Kraków 2007.

Seminarium III – godz.17.00-20.00

dr inż. Zofia Łapniewska (ekonomistka, feministka, aktywistka)

Feministyczna ekonomia.

Perspektywa płci w ekonomii dla osób niekoniecznie związanych z ekonomią. Przystępny sposób (case studies, fragmenty filmów, dyskusje) prezentacji zagadnień związanych z rolą kobiet w gospodarce domowej, krajowej i światowej, w przestrzeni prywatnej i publicznej. Podstawowe zagadnienia i teorie, dyskusje nad możliwymi alternatywami i rozwiązaniami. Od pierwszych analiz do zagadnień związanych ze współczesną ekonomią, obecne i przyszłe szanse (dyskusje nad zrównoważonym rozwojem, ekonomią uczestniczącą, wskaźnikami równości płci) i zagrożenia (feminizacja ubóstwa, zanieczyszczenie środowiska, klasizm jako wykluczenie ekonomiczne, skutki globalizacji) – omówienie stanowisk feministycznych. Oprócz zapoznania się z podstawowymi tematami spróbujemy również stworzyć naszą wizję świata, układając jego elementy w taki sposób, by naszym córkom w każdym zakątku globu żyło się lepiej.

Bibliografia m.in.: Hewitson G., *Ekonomia feministyczna – przegląd debat*, Victoria 2001; Geske D., Janneke P., *Ekonomia i płęć: pozycja zawodowa kobiet w Unii Europejskiej*, GWP, Gdańsk 2003; Titkow A., Duch-Krzystoszek D., Budrowska B., *Nieodpłatna praca kobiet*, IFiS PAN, Warszawa 2004; Baładynowicz-Panfil K., Opacka U., *Analiza gender budget – budżęć wrażliwy na płęć*, NEWW-Polska, Gdańsk 2005; Beneria L., *Globalizacja, płęć i człowiek z Davos*, Feminist Economics. Vol. 5:3 (1999) str. 61 – 83; *Równouprawnienie kobiet i męzczyzn na rynku pracy w praktyce*, PSEP, Warszawa 2005; Albert M., *Ekonomia uczestnicząca*, Poznań 2007; Klein N., *Doktryna szoku*, Muza, Warszawa 2008; Stiglitz J., *Globalizacja*, PWN, Warszawa 2004; Sachs J., *Koniec z nędcą - zadanie dla naszego pokolenia*, PWN, Warszawa 2006; Rifkin J., *Koniec pracy. Schyłęć siły roboczej na świecie i początek ery postrynkowej*, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 2001; Makarenko V., *Tajne służby kapitalizmu*, Znak, Kraków 2008; *Impossible Architecture*, Social Watch, Montevideo 2006; Samuelson P., Nordhaus W., *Ekonomia 1, Ekonomia 2*, PWN, Warszawa 1997.